

Ἡ κόρη αὐτὴ ποῦ βλέπετε ἔμπροστὰ καμαραμένη,
 Ἢ ἄκόμα νανουρίζετε μ' ὄνειρα καὶ ἐλπίδες,
 Ἢ κόρη αὐτὴ ἓνα αὐγὴνδ' ἐς τὸν κῆπο καταβαίνει,
 Νὰ ὅτ' τῆς πρώταις ποῦ ἔχουν ὁ ἥλιος ἀχτίδες.
 Καὶ ὅταν πάλι ἐπέστρεψ' ἐς τὸ σπῆτι νὰ γυρίσῃ,
 Τοῦ πάππου τῆς τριαντάφυλλο τοῦ φέρνει νὰ μηρίσῃ.

Ὁ πάππος τὸ τριαντάφυλλο σκυφτὸς, σκυφτὸς μυρίζει,
 Καὶ «κόρη μου» ἐς τὴν τρυφερὴ κοπέλλα ψιθυρίζει :

ΦΕΡΔΙΝΑΝΔΟΣ ΛΕΣΣΕΨ

Ὅταν ὁ δέκατος ἔννατος αἰὼν περιέλθῃ εἰς τὴν
 κρίσιν τῆς ἱστορίας, τὸ ὄνομα τοῦ ὑποκόμητος Φερδι-
 νάνδου δὲ Λεσσέψ, θέλει βεβαίως καταλάβει ὑψηλὴν
 θέσιν ἐν τῷ καταλόγῳ τῶν ἡρώων τῆς ἐποχῆς. Με-
 γαλείτερος τοῦ ἐπὶ τοῦ πεδίου τῆς μάχης ἡρωϊσμοῦ
 ἐκεῖ ὁ ὑποτάσσων τὰς κραταιὰς δυνάμεις τῆς φύσεως
 ὑπὲρ τοῦ ἀγαθοῦ τῆς ἀνθρωπότητος, μεθ' ὅλα τὰ

Φερδινάνδος Λεσσέψ.

«Κόρη μικρὴ, ἀγνώριστη, τῆς μάνας σου εὐτυχία,
 »Εἶθ' ἐν νὰ δώσῃ ὁ Θεὸς ν' αὐγαίνῃς σὰν λουλουδί,
 »Ἀνέρῃ καὶ ἀγνότητα, γιομάτῃ μ' εὐωδία,
 »Σὺν χερουβεὶμ τοῦ οὐρανοῦ, σὰν ὁμόρρο ἀγγελουδί !
 »Εἶθ' ἐν Πλάστῃ μου ἡ εὐχὴ νὰ ᾖ καὶ εὐλογημένη,
 »Καὶ νὰ τὴν ἴδω μὴ φορὰ κοπέλλα ζυλεμένη !»

Ν. Γ. ΠΤΑΞΗΣ.

παρεμβαλλόμενα προσκόμματα ὑπὸ τῆς ἀμαθούς προ-
 λήψεως καὶ τῆς ἀνοήτου ιδιοτελείας. Αἱ σημαῖαι
 πάντων τῶν ἐθνῶν κυματίζουσι νῦν ὑπεράνω τῶν σκα-
 φῶν, τῶν διαπεραιούμενων τὰ ὕψη ἀλέευθα, τὰ ὅποια
 ὁ Λεσσέψ διήνοιξε, πραγματοποιῶν τὰ ὄνειρα τοῦ
 Φαραὼ καὶ συνδέειν διὰ νέων ὁδοῦν τὴν Ἀνατο-
 λὴν καὶ τὴν Δύσιν. Ἰδὼν δὲ τὴν μέγα τοῦτο σχέ-
 διον τοῦ βίου αὐτοῦ ἐπιτυχῶς πραγματοποιηθὲν, ὁ

γγραφῶς διπλωμάτας καὶ μηχανικῶς ἐτι μερμηρίζει νέα σχέδια πρὸς ὠφέλειαν τῆς ἀνθρωπότητος. Ἐὰν τὰ σχέδια αὐτὰ πάντα πραγματοποιηθῶσιν ἐν τοῖς χρόνοις αὐτοῦ, ἢ οὐ, πρέπει νὰ συνδεθῶσιν ἐπὶ τῶν σελίδων τῆς ἱστορίας διὰ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

Ὁ Φερδινάνδος Λεσσέψ κατάγεται ἐκ γενεᾶς διακεκριμένων ἀνδρῶν. Ὁ προπάππος του, Μαρτίνος δὲ Λεσσέψ, ἐν τῇ Γαλλικῇ προξενικῇ ὑπηρεσίᾳ ὑπῆρξε σχεδὸν ἐν πάσῃ χώρᾳ. Ὁ πάππος του, Ἰωάννης Βαπτιστής, βαρώνος δὲ Λεσσέψ, ὑπῆρξε διπλωμάτης διακεκριμένος ἐν Τουρκίᾳ, Ῥωσίᾳ, Ἰσπανίᾳ κλπ. Ἐθελουσίως προσεφέρθη νὰ συνοδεύῃ τὸν περίφημον ταξειδιώτην Λα Περσύζ καὶ ἐν ἔτει 1787 ἐχωρίσθη ἀπὸ τοῦ ναυτίλου ἐκείνου ἐν Καμπάτκα, φέρων εἰς τὴν πατρίδα του Γαλλίαν τὰ ἔγγραφα καὶ τοὺς χάρτας, τὰ σχετιζόμενα πρὸς τὴν ἐκδρομὴν. Ἦτο πρέσβυς τῆς Γαλλίας ἐν Ῥωσίᾳ ἐν ἔτει 1812, καὶ ἐπανῆλθεν εἰς Γαλλίαν ὁμοῦ μετὰ τοῦ στρατοῦ τοῦ Ναπολέοντος Α' κατὰ τὴν ὀλεθρίαν ἐκείνην ὑποχώρησιν. Ἡ εὐθύτης αὐτοῦ ἦτο παροιμιακὴ καὶ μία τῶν ἐκθέσεων αὐτοῦ ἐστὶ ἐπισημειωμένη ὑπὸ αὐτοῦ τοῦ Ναπολέοντος διὰ τῶν ἐξῆς φράσεων «Εἰς τὸ ἐξῆς αἱ ἐκθέσεις τοῦ κ. δὲ Λεσσέψ πρέπει νὰ γίνωνται δεκταὶ ἀνευ ἐξετάσεως.»

Ὁ υἱὸς τοῦ ἀνω μνησθέντος ἦτο Ματθαῖος Μαξιμιλιανὸν Πρόσπερ, κόμης δὲ Λεσσέψ, ζήσας ἀπὸ τοῦ 1774 μέχρι τοῦ 1832. Συνώδευσε οὗτος τὸν γαλλικὸν στρατὸν ἐν Αἰγύπτῳ καὶ ἔλαβεν ὑψηλὰς προξενικὰς θέσεις ἐν τε τῇ Εὐρώπῃ καὶ ἐν Ἀμερικῇ. Ἐυμφεύθη τὴν θυγατέρα ἐμπόρου τινος ἐν Μαλάγα. Ἡ ἀδελφὴ τῆς συζύγου του ἦτο ἡ μήτηρ τῆς κομῆσσης Μοντιζῶ, τῆς μητρὸς τῆς πρώην αυτοκρατορίδας Εὐγενείας.

Ὁ Φερδινάνδος δὲ Λεσσέψ, οὗ τὴν εἰκόνα παραθέτομεν σήμερον, ἐγεννήθη ἐν Βερσαλλίαις, τὸν Νοέμβριον τοῦ 1805. Ἐσπούδασεν ἐν τῷ Κολλεγιῷ Ἑβρίκου τοῦ Δ' ἐν Παρίσι, ἦτο δὲ μάλις εἰκοσαετῆς ὅτε ἤρξατο τὸ διπλωματικὸν αὐτοῦ στάδιον ὡς ἀκόλουθος τοῦ Γενικοῦ Προξενείου ἐν Λισσαβῶνι. Μετὰ διαδοχικοὺς διορισμοὺς ἐν Τύνιδι καὶ Αἰγύπτῳ, διωρίσθη τὸ 1833 ὑποπρόξενος ἐν Καῖρῳ. Ἡ ἡρωϊκὴ αὐτοῦ διαγωγὴ, διαρκούντος τοῦ μεγάλου λιμοῦ ἐν ἔτει 1834—5, τοῦ θρίσαντος περὶ τὸ τρίτον τοῦ πληθυσμοῦ, ὑπῆρξε λίαν παραδειγματικὴ. Αὐτοπροσώπως οὗτος ἐπετήρει τὴν νοσηλείαν τῶν ἀσθενῶν καὶ ἐμεινεν ἐν τῇ θέρμῃ του ὅταν πάντες οἱ λοιπὴ Εὐρωπαῖοι ἐφυγον. Αἱ μετ' αὐταπαρνήσεως ὑπηρεσίαι αὐταὶ ἀπεκόμισαν αὐτῷ τὸν σταυρὸν τῆς Λεγεῶνος τῆς Τιμῆς ἐν ἔτει 1836. Τρις ὑπῆρξεν ὡς προσωρινὸς Γενικὸς Πρόξενος ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ ἐπωτελήθη τῆς θέσεως αὐτοῦ ὅπως ἀποκρίσθαι προτασίαν ὑπὲρ τῶν Χριστιανῶν τῆς Συρίας, διαρκούσης τῆς κατοχῆς τῆς χώρας ταύτης ὑπὸ τοῦ Ἰσραὴλ Πασᾶ. Χάριν κυρίως τῆς παρεμβάσεως τοῦ κ. Λεσσέψ ἡ εἰρήνη ἀπεκατέστη μεταξὺ τοῦ ἀντιβασιλέως τῆς Αἰγύπτου, Μεχμέτ Ἀλῆ, καὶ τοῦ Σουλτάνου. Ἀνακλήθεις ἐξ Αἰγύ-

πτου, ὁ Λεσσέψ διωρίσθη διαδοχικῶς πρόξενος ἐν Ῥόττεδαμ, Μαλάγγῃ καὶ Βαρκελώνῃ. Κατὰ τὸν βομβαρδισμόν τῆς πόλεως ταύτης ὑπὸ τοῦ Ἑσπατέρου, τὸ 1842, ἀπέδωκε μεγάλας ὑπηρεσίας εἰς τοὺς δεινοπαθούντας πάσης ἐθνότητος, πολλάκις κατὰ τὴν μάχην ἐκθέτων ἑαυτὸν ὅπως ἄλλους σώσῃ. Διὰ τῶν ἐν τῶν αὐτοῦ παραστάσεων ὁ βομβαρδισμὸς ἀνεβλήθη ἐπὶ τινὰς ἡμέρας· καὶ ὅταν ἔλαβε χώραν, ἐναύλονεν οὗτος πλοῖα καὶ προσώπων, ἐπετήρει τὴν ἀποχώρησιν τῶν φευγόντων. Διὰ τὰς ὑπηρεσίας ταύτας προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν ἀξιωματικοῦ τοῦ λεγεῶνος τῆς τιμῆς, καὶ ἔλαβε παράσημα ἐκ τῶν κυβερνήσεων τῆς Σαρδηνίας, Σουηδίας, τῶν Κάτω Χωρῶν, Ἰσπανίας κλπ. Τὸ ἐμποροδικεῖον τῆς Μασσαλίας ἐπεμψεν αὐτῷ περιπονητικὴν προσφώνησιν καὶ τὸ τῆς Βαρκελώνης, τὸ 1848, ἔθηκε τὴν προτομὴν του ἐν τῇ αἰθούσῃ αὐτοῦ. Τὸ 1843 ἔσωσε τὴν Βαρκελώνην ἀπὸ δευτέρου βομβαρδισμοῦ. Ἀνεκλήθη ἐκ τῆς ἐν Βαρκελώνῃ θέσεως αὐτοῦ τὸ 1848 ὑπὸ τῆς νέας δημοκρατικῆς κυβερνήσεως καταγγελλεῖς ὡς μοναρχικὸς, ἀλλὰ σχεδὸν ἀμέσως ὁ Λαμαρτίνος, ὅστις εἶδε τὴν ἀξίαν τοῦ κ. Λεσσέψ, μετ' ὅλην τὴν συκοφαντίαν, ἀπέστειλεν αὐτὸν ὡς πρέσβυν τῆς Γαλλίας ἐν Μαδρίτῃ, ὅπου παρέσχε πάλιν εἰς τὴν πατρίδα του ἀξιολόγους ὑπηρεσίας.

Ἀντικατασταθεὶς τὸν Φεβρουάριον τοῦ 1849 ὑπὸ τοῦ Ναπολέοντος Ἰωσήφ Βονοπάρτου, ὁ Λεσσέψ ἐπανῆλθεν εἰς Παρίσι, ἀπεστάλη δὲ ὡς ἐκτακτος ἀπεσταλμένος εἰς Ῥώμην κατὰ τὴν ἐπανάστασιν, συνέπεια τῆς ὁποίας ὑπῆρξεν ἡ φυγὴ τοῦ Πάπα ἐκ Ῥώμης καὶ ἡ ἐγκαθίδρυσις Τριανδρίας, κυβερνήσεως τὴν Ῥωμικὴν δημοκρατίαν, ἐπὶ κεφαλῇ ἔχουσάν τὸν Ματταΐνην καὶ τὸν Γαριβάλδην, ὡς ἀρχηγὸν τῶν στρατιωτικῶν δυνάμεων. Καὶ ἐκεῖ διεκρίθη ὁ Λεσσέψ διὰ τὴν διπλωματικὴν ἱκανότητά, μετ' ἧς ἠδυνήθη νὰ διεξαγάγῃ τὴν λίαν λεπτὴν ἀποστολὴν του, τερματίσας ἐκεῖ τὸ διπλωματικὸν αὐτοῦ στάδιον.

Ὁ Λεσσέψ περιῆλθε νῦν εἰς τὴν τάξιν τῶν ἀπομάγων διπλωματῶν, ἀποχωρήσας οὕτως τοῦ δημοσίου βίου. Ἀπεσύρθη εἰς τὴν πατρικὴν αὐτοῦ ιδιοκτησίαν ἐν Σενναὶ καὶ κατέγινεν εἰς ἀγροτικὰς ἐργασίας, ἐτι ὅμως μερμηρίζων ἐπὶ τινος ἰδέας, τῇ ὁποίᾳ συνέλαβε καὶ ἐμελέτησε πρὸ πολλῶν ἐτῶν, ἐνῶ διήρχετο τεσσαράκοντα ἡμέρας ἐν τῷ λοιμοκαθαρτηρίῳ τῆς Ἀλεξανδρείας. Αὕτη οὐδὲν ἕτερον ἦτο ἢ ἡ διατήρησις τοῦ Ἰσθμοῦ τοῦ Σουέζ διὰ διώρυγος, οὗτα δὲ νὰ ἀποτελέσῃ νέαν ὁδὸν διὰ τὰ εἰς τὰς μεσημβρινὰς τῆς Ἀσίας χώρας ἐκπλέοντα. Ἀλλ' ὁ καιρὸς δὲν εἶχεν ἔλθει ἐτι πρὸς ἐνέργειαν. Ὁ Ἀββᾶς παστᾶς διώκει τὴν Αἰγύπτου, πάσῃ προόδῳ ἀντικείμενος, ἐπομένως ἐπὶ τινὰ ἔτη ὁ Λεσσέψ διετέλει ἐν ἀποχωρήσει.

Ἀλλὰ τὸ 1854 ἡγέμων ἕτερος, ὁ Σαῖδ παστᾶς, ἀνέβη τὸν θρόνον τῆς Αἰγύπτου. Ὁ Λεσσέψ ἀμέσως μετέβη ἐκεῖσε, ὑπέβαλε τὴν ὑπόθεσιν τῷ ἡγέμονι καὶ τὰ προκαταρκτικὰ διαβήματα πρὸς πραγματοποίησιν τῆς μεγάλης ἰδέας ἀμέσως ἐλήφθησαν. Ἐπὶ δε-

καπέντε ἔτη ὁ Λεσσέψ ἠγωνίσαστο μετ' ἀκαταβλήτου ζήλου καὶ δραστηριότητος πρὸς πραγμάτων τοῦ σχεδίου. Μεταξὺ τοῦ 1859 καὶ 1869 τριακοντάκις διήλθε τὸ διάστημα τὸ μεταξὺ τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης καὶ τῶν Παρισίων ἢ τὸ Λονδίνον, ἐπιτηρῶν ἀφ' ἐνὸς μὲν τοὺς ἐργάτας αὐτοῦ ἐν τῇ Ἀνατολῇ, καὶ παρότρυνων τοὺς κεφαλαιούχους τῆς Δύσεως. Παρεκίνησε τούτους νὰ παρὰσχῶσι τὰ ἀναγκαῖα κεφάλαια, ἐβριάμβευσε κατὰ τῶν ἀντιρρήσεων τοῦ Ῥοβέρτου Στέφενσον καὶ ἄλλων πρᾶκτικῶν μηχανικῶν, κατὰ τῆς πολιτικῆς τοῦ Παλμεστρώνος, καὶ τῶν ἀδιακόπων περιπλοκῶν πρὸς τὰς Τουρκικὰς καὶ Αἰγυπτιακὰς ἀρχάς, ἕως τοῦ τὸν Αὐγούστου 1869 ἔσχε τὴν ἱκανοποίησιν νὰ ἴδῃ τὰ ὕδατα τῆς Ἐρυθρᾶς Θαλάσσης καὶ τῆς Μεσογείου μιγνύμενα μετὰ τῶν Πικρῶν λιμνῶν. Τὴν 17 Νοεμβρίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ὁ διώρυξ ἐπισημως ἠνοίχθη παρουσία τῆς Αὐτοκρατορίας τῆς Γαλλίας, τῆς Αὐτοκρατορίας τῆς Αὐστρίας, τοῦ διαδόχου τῆς Πρωσίας, τοῦ πρίγγηπος Ἀμαδαίου τῆς Ἰταλίας, τοῦ πρίγγηπος Γουλλιέλμου τῆς Ὁράγγης καὶ μεγάλου πλήθους ἐπιστῆμων προσώπων.

Ἡμέρας τινὰς μετὰ τοῦτο ὁ Λεσσέψ ἐνυμφεύθη τὴν δεσποινίδα *Antard de Brogard*, νέαν Κρέολον, καὶ ἐξ ἁγγλῶν καταγομένην, πολλὰ καὶ ἐπιζήλα κεκτημένην προτερήματα.

Ἡ συμπλήρωσις τοῦ μεγάλου αὐτοῦ ἔργου ἐν Αἰγύπτῳ οὐδόλως ἔφερεν ἡσυχίαν εἰς τὸν Λεσσέψ, ὅστις κεκτημένος ὑγείαν καὶ δραστηριότητα, ἐξηκολούθησε νὰ προεδρεύῃ τῶν ὑποθέσεων τῆς Σουεζικῆς Ἑταιρίας, καθ' ἕκαστον δὲ ἔτος ἐπισκέπτεται αὐτοπροσώπως τὴν Αἴγυπτον, ἐπιτηρῶν τὴν διεξαγωγὴν βελτιώσεων, τῶν ὁποίων τυχόν τὸ ἔργον δύναται νὰ ἔχῃ ἀνάγκην.

Τίμαι καὶ διακρίσεις περιῆλθον αὐτῷ πανταχόθεν παρὰ κυβερνήσεων καὶ ἑταιριῶν καὶ ἰδία παρὰ τῆς Ἀγγλίας. Οὐδόλως ἐφητυχάζων ὁ Λεσσέψ, ἐσχέδιασε σιδηρόδρομον διὰ τῆς Κεντρικῆς Ἀσίας ἀπὸ τῆς Ῥωσίας εἰς τὰς Ἰνδίας, ἀναχωρῶντα ἐξ Ὁρμεδούργου ἐπὶ τοῦ Ῥωσικοῦ συνόρου, καὶ τελειόνοντα εἰς Πεσχαβούρ. Ἐστειλε τὸν υἱὸν αὐτοῦ Βίκτωρα τὸ 1873 εἰς τὰς Ἰνδίας μετ' ἁγγλοῦ μηχανικοῦ, ὅπως ἐπιχειρήσῃ τὰς προκαταρκτικὰς μελέτας. Τὸ σχέδιον ὅμως ἔδωκε νὰ ἐγκαταλειφθῇ ἔνεκα περιπλοκῶν τινῶν ὡς πρὸς τὰ διαπόρια τέλη καὶ ἄλλα ἀντικείμενα, σχετιζόμενα πρὸς τὴν Σουεζικὴν διώρυγα καὶ τὰ ὁποῖα ἀπῆλθον τὴν ἀμέριστον προσοχὴν τοῦ προέδρου αὐτῆς.

Προσφάτως ὁ Λεσσέψ συνήγερσε περὶ ἐκθαλασσώσεως τοῦ ἐσωτερικοῦ τῆς Ἀλγερίας διὰ τῆς εἰσελεύσεως τῶν ὑδάτων τῆς Μεσογείου. Ἐπὶ τούτῳ ἐλήφθησαν τὰ ἀναγκαῖα σχέδια καὶ τὸ μέτρον θεωρεῖται κατορθωτόν. Ἰσχυρίζεται ὅτι τὸ ἐμπόριον τοῦ Σουδᾶν θὰ διευθύνετο πρὸς τὰς ἀκτὰς τοιαύτης λίμνης, ὅπου δὲν τὰ ἐμπορεύματα εὐκόλως θὰ διευθύνοντο διὰ θαλάσσης εἰς Εὐρώπην. Τὸ κλίμα ἐπίσης θὰ ἐβελτιούτο. Καὶ ἕτερον σχέδιον τοῦ κ. Λεσσέψ εἶναι ἡ διάτμησις τοῦ Κορινθιακοῦ Ἰσθμοῦ, τὸ ὅποιον ὅμως δὲν ὥριμασεν.

Ὁ Λεσσέψ κυρίως ἀφιεροῖ νῦν πᾶσαν τὴν προσοχὴν αὐτοῦ καὶ δραστηριότητα εἰς τὰς ὑποθέσεις τῆς σουεζικῆς διώρυγος καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν διώρυγος διὰ τοῦ Ἰσθμοῦ τῆς Πανάμης ὅπως συνάψῃ τὸν Ἀτλαντικὸν καὶ Εἰρηνικὸν Ὠκεανόν, ἐρ' ὃ καὶ μετέβη ἐπὶ τόπου καὶ ἐξήτασε τὰ καθεκαστα τοῦ μεγαλεπηβόλου τούτου σχεδίου, τὸ ὅποιον ἔαν κατορθωθῇ θάλει μεγάλως ἀναπτύξῃ τὸ ἐμπόριον καὶ τὸν πολιτισμὸν τοῦ δυτικοῦ ἡμισφαιρίου, οὕτω δὲ ἐν τε τῇ παλαιᾷ καὶ νέῳ κόσμῳ διαρκῇ μνημεῖα τοῦ μεγαλεπηβόλου ἀνδρὸς θάλουσι μένει πρὸς ἀνάμνησιν τῶν μεταγενεστέρων γενεῶν.

Η ΜΕΛΑΝΗ

Ἡ μελάνη ἔχει κατασταθῇ ἤδη ἀναπόσπαστος σύνητος πάντων τῶν καταγινομένων εἰς τὰ γράμματα καθ' ὅλην τὴν οἰκουμένην. Βραχεῖα τις ἐπομένως ἔκθεσις τῆς ἀρχῆς καὶ τῆς κατόπιν ἱστορίας αὐτῆς θάλει, νομίζω, εἶσθαι εὐχάριστον ἀνάγνωσμα εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῆς Ἀθηναϊδος.

Ἡ λέξις μελάνη σημαίνει πᾶσαν ἐγγρώματον σκευασίαν, μεταχειριζομένην εἰς τε τὴν γραφὴν καὶ τὴν τυπογραφικὴν τέχνην πρὸς σχηματισμὸν τῶν γραμμάτων ἥτο δὲ γνωστὴ καὶ εἰς τοὺς ἀρχαίους, ὡς μανθάνομεν ἐκ τοῦ Κικέρωνος, τοῦ Πλινίου ἃ ἄλλων συνίστατο δὲ ἐκ τριῶν μερῶν ἀσβόλης ἰδίως τῶν λύχνων καὶ ἐνὸς μέρους κόμης ἢ ἰχθυοκόλας, εἰς ἔλλειψιν δὲ τούτων μετεχειρίζοντο (ὡς καὶ σήμερον πολλαχοῦ τῆς Ἑλλάδος καὶ Τουρκίας) τὴν χολὴν τῆς σουπιᾶς, ἢ τοῦ ὀκταποδιοῦ.

Ἡ μελάνη τῶν ἀρχαίων καὶ ἡ ἐν χρήσει κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἦτο στερεωτέρα καὶ παχυτέρα τῆς σήμερον ἐν χρήσει οὗσης ὅτε δὲ μετεχειρίζοντο αὐτὴν, γράφοντες εἰς περγαμηνάς, ἢ ὑφάσματα ἐκ μετᾶξής, ὑπερεπλήθυνον αὐτὴν μὲ κόμι, καὶ διὰ τοῦτο τὰ γράμματα ἐξεῖχον τῆς ἐπιφανείας καὶ ἔκαμνον τὸν παρατηρητὴν νὰ νομίζῃ ὅτι ἐγένοντο διὰ τινος τυπωτικῆς μεθόδου.

Ὅπως τὴν σήμερον, οὕτω καὶ παρὰ τοῖς ἀρχαίοις ὑπῆρχεν ἐν χρήσει διαφόρων χρωμάτων μελάνη.

Τὴν μαύρην μετεχειρίζοντο εἰς τὰ χειρόγραφα καὶ τοὺς χάρτας. Ἡ κόκκινη ἦτον ἐν χρήσει εἰς τὴν γραφὴν τῶν κεφαλαίων γραμμάτων καὶ τῶν τίτλων τῶν βιβλίων καὶ τῶν χαρτῶν. Οἱ αὐτοκράτορες ἔγραφον τὰ ὀνόματά των μὲ ἐρυθρὰν μελάνην.

Χρυσὴν καὶ ἀργυρᾶν μελάνην μετεχειρίζοντο ὅταν ἐπρόκειτο νὰ γράψωσι ἐπὶ πορφύρων, ἢ ἄλλου εἶδους χρωματισμένων πανίων, ὡς λ. χ. ὁ περίφημος κώδιξ τῆς Οὐψαλλίας ἦτο γεγραμμένος μὲ ἀργυρᾶ γράμματα ἐπάνω εἰς πορφυροῦν βελούδον τὰ δὲ κεφαλαῖα γράμματα καὶ τινὰ χωρία ἦσαν γεγραμμένα μὲ χρυσᾶ.

Κ. Θ.

ΓΝΩΜΙΚΑ

* * Ἡ ἀργία προσθέτει εἰς ὅλας τὰς λύπας, καθὼς καὶ εἰς ὅλας τὰς κακίας.